

Remissvar på ”Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om utländska direktinvesteringar” (SOU 2020:11 Ju2020/00999/L4)

Sammanfattning

Teknikföretagen stödjer förslaget att utse Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP) som kontaktpunkt för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen.

Teknikföretagen anser dock att det bör förtydligas hur kontaktpunkten kan säkerställa att berörda företag ska tillhandahålla uppgifter – och framförallt vilka krav som ska ställas på svenska aktörer. Därtill måste granskningsmekanismen utformas balanserat, så att den inte avskräcker önskvärda utländska investeringar.

Med beaktande av de ekonomiska effekterna av den rådande pandemin på många av våra medlemsföretag vill Teknikföretagen därtill återigen påtala vikten av att det snarast möjligt införs en temporär granskningsmekanism i väntan på att föreliggande utredning slutförs.

Ställningstagande

Teknikföretagens tackar för möjligheten att inkomma med remissvar på delbetänkandet ”Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om utländska direktinvesteringar” (SOU 2020:11). Teknikföretagen är en av Sveriges största arbetsgivarorganisationer med över 4200 medlemsföretag vilka tillsammans står för en tredjedel av Sveriges samlade export. De flesta medlemsföretag är små men här återfinns större företag som Scania, Saab, ABB, AB Volvo och Ericsson. Sistnämnda investerar stora resurser i forskning och utveckling – inte minst inom nyckelteknologier - och är verksamma på en global marknad.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen innehåller bestämmelser som gör det nödvändigt att komplettera den svenska lagstiftningen. Utredningen föreslår därför att det ska införas en ny lag och en ny förordning med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen.

Förslaget innebär att det i den nya lagen ska anges att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara kontaktpunkt enligt EU-förordningen och att det i den nya förordningen ska anges vilken myndighet som ska vara kontaktpunkt.

Teknikföretagen tillstyrker delbetänkandets förslag att den utsedda myndigheten ska vara Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP).

Angående *hur* kontaktpunkten, det vill säga ISP, ska kunna säkerställa att berörda företag tillhandahåller begärda uppgifter har dock Teknikföretagen följande synpunkter.

1. Den svenska regleringen om vilka verksamheter som omfattas av informationsplikt bör av rättssäkerhetsskäl vara tydlig och klar. Önskvärt är att det konkret anges vilka delar som omfattas och därmed vilka företag som berörs. Vidare bör det förtydligas vilken typ av information en svensk aktör har skyldighet att tillhandahålla. Av särskild vikt är att en svensk part inte ska kunna föreläggas vite eller avkrävas att tillhandahålla information om den utländska investeraren eller dess motiv.
2. Den primära kunskapen och vad som i nuläget är, tillika i framtiden kommer att vara, kritiska nyckelteknologier ligger i första hos industrin som idag bekostar huvuddelen av den forskning och utveckling som bedrivs i Sverige. Regelverket kommer därför inte att kunna fungera utan ett aktivt samarbete med sistnämnda.
3. Reglerna kring utländska direktinvesteringar får inte utformas på ett sådant sätt att de hämmar önskvärt utländsk kapital. Obalanserade säkerhetsåtgärder kan leda till stor ekonomisk skada på möjligheten av bedriva såväl produktion som forskning och utveckling i Sverige.

Teknikföretagen vill utöver ovanstående även påminna regeringskansliet om vikten av att agera snabbt i denna fråga. I en tidigare skrivelse inskickad till Justitiedepartementet (Daterad 2020-04-28) har Teknikföretagen tillsammans med Säkerhets- och Försvarsföretagen (SOFF) påtalat behovet av att Sverige omgående bör införa *en temporär granskningsmekanism* i väntan på att föreliggande utredning slutförs.

Utbrottet och den snabba spridningen av Covid-19 har skapat stora störningar med brutna värdekedjor, stillastående fabriker och masspermitteringar. Många teknikföretag, inte minst de som finns i anslutning till svenska forskningsparker och universitet, har hamnat i ett mycket sårbart läge. Detta har bland annat föranlett Säkerhetspolisen att, i ett brev¹ ställt till säkerhetsskyddschefer runt om Sverige, påtala allvaret i den rådande situationen. I brevet framhålls risken för att främmande makter utnyttjar pandemin i syfte att genomföra uppköp och därigenom komma över säkerhetskänslig verksamhet. De kunskapsintensiva och innovativa företag som primärt är föremål för uppköp ligger inte sällan i den globala teknikfronten. De bedriver viktig forskning och utveckling i Sverige, bidrar till högkvalificerade jobb och är en central förklaring till Sveriges position som framstående innovationsland.

¹ Säkerhetspolisen, "Covid-19 och säkerhetsskydd", Diarienummer: 2020-7467-15.

Flera europeiska länder, så som Finland och Tyskland, har redan tillskapat mekanismer som ska förhindra att främmande stater kan nyttja den prekära situation som uppstått. Granskningsmekanismer finns också i exempelvis USA, Kina, Australien, Kanada och Japan. Att Sverige i det rådande läget saknar skydd ger oss dessvärre en relativt sett sämre position. För det första så öppnar det för att fler fientliga övertag riktas mot Sverige. För det andra ger avsaknaden av en granskningsmekanism ett negativt signalvärde gentemot viktiga handelspartners som behöver kunna säkerställa att Sverige är en säker handelsplats för investeringar.